

Tarım Satış Kooperatifinin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.46.15.01-B.07.1.GİB.4.46.15.0-2
Tarih	01.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAHRAMANMARAŞ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kahramanmaraş Vergi ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü

SÜRELİ

Sayı : B.07.1.GİB.4.46.15.01-B.07.1.GİB.4.46.15.0-2 01/02/2011

Konu : Kurumlar Vergisi Muafılığı

İlgide kayıtlı yazınızda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasında mükellefiyetinizin bulunduğunu, kooperatifinizde sadece ortaklarla iş yapıldığını, kooperatif yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmediğini, Tarım Satış Kooperatifleri Ana Sözleşmesinde sermaye üzerinden kazanç dağıtımı yapılmadığını, yedek akçelerin ise ortaklara dağıtılmadığını belirtilerek, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin (k) bendi gereğince kurumlar vergisinden muaf olup olmadığınız hakkında Başkanlığımız görüşünün belirtilmesi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüyle kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış olmakla beraber aynı kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana

sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklar ile iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13. Kooperatifler" başlıklı bölümünde muafiyet şartları detaylı olarak açıklanmış, takip eden bölümlerde ise ortak dışı işlemler kooperatif türlerine göre ayrıntılı olarak örneklendirilmiş olup; "4.13.1.4. Sadece ortaklarla iş görülmesi" başlıklı bölümünde, Kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması gerektiği, bu nedenle, bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerektiği; ortak dışı işlemler, sadece ortak olmayanlarla yapılan işlemleri değil, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda yapılan işlemleri de kapsadığı belirtilmiştir.

Ayrıca anılan Tebliğin, "4.13.1.4.1. Üretim kooperatiflerinde ortak dışı işlemler" başlıklı alt bölümünde de, üretim kooperatiflerinin, ortaklarından aldığı ürünleri, niteliğinde herhangi bir değişiklik yapmadan üçüncü kişilere satmaları ortak dışı işlem sayılmadığı, ortaklardan alınan ürünlerin bir takım işlemlerden geçirildikten sonra niteliği değiştirilmiş olarak üçüncü kişilere satılmasının ise ortak dışı işlem sayılacağı açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen şartlar ile konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen şartlar dahilinde işlem yapılması durumunda Kooperatifiniz kurumlar vergisi muafiyet hükmünden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak; kooperatifiniz tarafından, ortaklardan alınan ürünlerin bir takım işlemlerden geçirildikten sonra niteliğinin değiştirilerek ortaklara veya üçüncü kişilere satılması; ortakların sosyal, kültürel, ekonomik ihtiyaçları karşılamak üzere tesis kurup bizzat işletilmesi veya kiraya verilmesi, ortak olmayanlarla işlem yapılması, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda işlem yapılması v.b. durumlarda; "sadece ortaklarla iş görülmesi" şartı ihlal edilmiş sayılacak ve muafiyet hükmünden yararlanılamayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026